

časa služboval na kaki gorski, zakotni, od vsakega prometa do več ur oddaljeni šoli. Kdor je družega mnenja, naj gre službovat na tako šolo in preden poteče eno leto, bo mojih misli.

A. R.
— **Učiteljske službe v kamniškem okraju.** V kamniškem okraju je še nekoliko mest, ki še niso zasedena. Učitelji in učiteljice, ki bi bili voljni službovati v kamniškem okraju, se naj zlate osebo, oz. loma pisemno pri okr. šol. svetu v Kamniku; tam dobe tozadevna pojasnila.

— **Na Zavezinem zborovanju v Mariboru** se je na prenočišču v Vinarški in sadierski šoli, bržkone v umivalnici zrušil dragocen žemni nožek. Ako va je kdo našel, naj lavi vodstvu šole v Sodražici. Stroški se poravnajo.

— **Brumnost krainega šolskega sveta.** Na seji kr. š. sveta v Sodražici je predlagal (in predlog je bil tudi sprejet) zagrizeni Šusteršičilanez bivši župan: »Šolske tiskovine naj se plačajo le s postavko v proračunu, v znesku do 300 K — presežek naj plača, kdor je naročil tiskovine.« — Šola je šeststrednica, ima tri paralelke, dve ponavljavni šoli in do 600 otrok. Nadučitelj je naročbo izvršil šele potem, ko je predsednik ustmeno dovolil: »Seveda, naročite kar treba!« — V isti seji je predlagal isti član: »Solariji naj nosijo za zimo drva, vsak vsaj 30 polen!« — Sprejeto! — Takih predlogov, ki imajo edino le namen nagajati in zbadati nadučitelja, ima dotični inteligent vedno v košu. Višje šolske oblasti pač ukoravajo učitelstvo, pa ste in trpe na take neslanosti pri kr. šolskih svetih.

M. V.
— **Solski obisk.** Že od nekaj rinejo okoličani svoje otroke v mestne šole. S tem pa napravljajo mestu nove stroške, ker je treba ustanavljati vzporedne razrede. — Pa tudi na deželi prihajajo otroci iz ene občine v drugo, ki imajo večrazredno šolo kakor domača in prav umestna se nam zdi zahteva krajnega šolskega sveta, da plačajo taki učenci šolnino, in sicer primerno sedanjim razmeram. Šolnino bodo na starši tudi v večjem znesku (n. pr. 100 K) rajše plačali, kakor pa, če se od njih zahteva, da preskrbe otroku stanovanje v mestu. V slučaju pa, da revni starši ne zmorejo šolnine, plača naj to njih občina, ki je še vedno na dobičku, če ji ni treba razširjati domače šole. Na ta način ne bo hrepenenje po večji omiki omejeno. Ker traja šolska obveznost pri nas do 14. leta, sledi, da velja na meščanskih šolah šolska dolžnost le za tiste učence, ki še niso 14 let stari.

— **Usposobljenostne preizkušnje za slovensko stenografijo** bodo v četrtek, dne 28. oktobra t. l. in naslednje dni na drž. moškem učiteljskem v Ljubljani. Začne se ob osmih s pisemno nalogo ter se bodo nadaljevale ob štirinajstih. Prosilci naj vložijo svoje prošnje, opremljene po točki 4. opravilnika, objavljenega v Uradnem listu št. 14, z dne 30. januarja 1920, pri predsedništvu izpraševalne komisije (deželna vlada na Bleiweisovi cesti).

— **Razpisane učiteljske službe.** V Gornje-grajskem okraju so razpisane: učiteljska služba na Rečici ob Savinji, nadučiteljska in učiteljica v Novi Štifti, učiteljica pri Ksaveriju, učitelja voditelja v Solčavi. Prošnje do 20. oktobra 1920. — **V Kamniškem okraju:** Št. Gotard — nadučiteljsko mesto, Čemšenik — nadučiteljsko in učiteljsko mesto, Moravče — dve učiteljski mesti, Črče — mesto šol. voditelja, Zgor. Tuhinj — nadučiteljsko mesto. Prošnje do 1. novembra 1920. — Na trirazrednici v Kozjem mestu učitelja. Prošnje do 31. oktobra 1920. — Voditeljsko mesto na enorazrednici v St. Lambertu, okr. li. tijski. Prošnje do 25. oktobra 1920. — Na trirazrednici na Cenu pri Ljutomeru mesto nadučitelja in učiteljice. Prošnje do 31. oktobra 1920. — Na dvorazrednici pri Sv. Antonu nad Rajhenburgom mesto učitelja. Prošnje do 31. oktobra 1920. na sevnjski okr. šol. svet v Brežicah.

— **Zikov kvartet priredi v Trzinu**, in sicer v telovadnici meščanske šole v ponedeljek dne 11. oktobra t. l. ob 8. zvečer svoj komorni koncert s sledečim vzporedom: 1. J. Haydu: Godalni kvartet D-moll. 2. P. J. Čajkovsky: Godalni kvartet D-dur. 3. A. Dvořak: Godalni kvartet F-dur (ameriški). Koncert bo za tržiško občinstvo povsem nekaj novega in mu bo nudil prvovrstni užitek, na kar opozarjamo tudi okoličansko učitelstvo. Čisti odbitek so koncertantje blagohotno naklonili podpornemu fondu za revne učence meščanske šole. Predprodaja vstopnic pri ravnatelstvu.

— **Na petrazredni ljudski šoli s 3 paralelkami v St. Janžu** na Dolenjskem dobe takoj službo 3 učne moči. Zglasiti se je pri šol. vodstvu. Hrana in stanovanje se dobi.

— **Pevska vaja ljubljanskega učiteljskega pevskega zbora** bo zaradi koncerta »Ljubljanskega Zvona« v ponedeljek dne 11. t. m. že ob 18. uri (ob šestih zvečer) namesto šole ob 20. uri. — Pevovodja.

— **Članarina in darila za učiteljski konvikt.** Janša Angela 100 K globe pri sodni razpravi za poravnavo v zadevi Praprotnik. Le še več takih poravnav!

Neodrešena domovina.

— **r Slovensko šolstvo v zasedenem ozemlju.** Tržaški »Piccolo« poroča da se otvorijo s 1. oktobrom učni tečaj na slovenskih šolah v Julijski Benečiji. Vsled tehničnih ovir bo uveden na slovenskih šolah nepretrgan urnik. Vlada namerava zasebno šolo pri Sv. Jakobu spremeniti v mestno ali morda celo v državno. Tudi sedem otroških vrtec, ki so bili dosedaj zasebni, postane najbrž javnih. Zdi se, da bo letos prenešana idrijska realka v Azdovščino. Vsled pomikanja slovenskih srednjih šol je odšlo letos okoli 450 dijakov v Jugoslavijo v svrhu nadaljevanja študij, nad 500 dijakov, zlasti učiteljskih, pa se je preselilo v Jugoslavijo, ker edino slovensko učiteljsko v Tolminu ne odgovarja vsem zahtevam. Vlada namerava zato ustanoviti popolno učiteljsko in še en srednješolski zavod, da zabrani na ta način izseljevanje slovenskih dijakov v Jugoslavijo.

— **r Tov. Franc Jurjevčič, nadučitelj v St. Vidu nad Vipavo**, ki je bil — kakor znano — od italijanskega vojaškega sodišča v Trstu svojočasno obsojen na 4 mesece ječe, je to kazen prestopal v koperski letnišnici ter se vrnil na svoje mesto v St. Vid. Miru pa še nima. Italijanska šolska oblast ga je suspendirala ter mu naprtila disciplinarno preiskavo, katere konec bo najbrž ta, da bo mnogo preizkušen tovariš iz službe odpuščen. Jurjevčičev slučaj naj si dobro zapisejo oni pri nas ki venomer kriče iz zapečka, da naj učitelstvo onkraj črte vztraja na svojih postojankah. Tov. Jurjevčič je pač dovolj vztrajal, a le sebi in družini v škodo in brezmejno gorje.

— **r Mladinski list za zasedeno ozemlje.** Naši tovariši iz zasedenega ozemlja so na svojem zadnjem delegacijskem zborovanju v Trstu sklenili, da pričnejo izdajati za jugoslovansko mladino zasedenih krajev poseben zabavno-poučen list s podobami. Priprave za izdajanje tega lista so v polnem teku. Prva številka izide v mesecu januarju prih. leta.

— **r Osebnostne vesti.** Dne 11. septembra je umrla v tržaški magdalenski bolnišnici tovarišica Viktorija Bole, učiteljica na mestni šoli v Rojani. — Istotam je umrl nekoliko dni prej abiturijent kastavskega učiteljskega Dragomir Iskra. — Poročil se je tov. J. Vadrjal, nadučitelj na Premu s tov. A. Tomšič, učiteljico na Premu v postojnskem okraju.

Razširimo »Narodno Prosveto« do zadnjega stanovskega tovariša in tovarišice. da se bo zamotla skoro razviti v naš stanovski dnevnik, ki bo razširjen do zadnje vasi po vsej Jugoslaviji!

Književnost in umetnost.

Vse pod tem zaglavjem navedene knjige, muzikalije, tiskovine itd. prodaja in sprejema zanje naročnino knjigarna »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Kralj Petar I. Karadjordjević i Regent Aleksandar — dogodjaji iz prošlosti i sadašnjosti. Za narod i mladino napisao Danilo Petranović, profesor žen. Preparandija u Dubrovniku. — U ovoj se knjizi daje opća karakteristika naših vladavaca, kao i pregledni razvitak odnošaja od ustanka na dahije, do 1903. god. pak dalje do današnjeg doba. Neobična visina, na koju su međunarodnim priznanjem uzdignute ličnosti Nj. V. Kralja Petra I. i Nj. K. V. regenta Aleksandra, zainteresovale su ne samo naš narod, već cio svijet, koji danas sa zanosom motri blistavu veličinu i slavu oslobođioca Srba, Hrvata i Slovenaca. Knjiga je namijenjena širim narodnim slojevima i omladini, a sadržaj joj je sljedeći: Predgovor. — Od ustanka pod Karadjordjem do god. 1903. — Kralj Petar I. Karadjordjević i prestolonasljednik Aleksandar, u radu za slobodu i ujedinjenje. — Lične osobine kralja Petra I. — Pravo i narodna sloboda. — Misl kralja Petra o prosvjeti. — Četovanje Petra Mrkonjića (Kralja Petra I.). — Zanimljivosti iz života kralja Petra I. i regenta Aleksandra: Kralj Petar u Dubrovniku. — Kraljevo staranje za seoski stalež. — U rovu bez štika i čelenke. — Na muci se poznaju junaci. — Hadžije kralja Petra. — Kraljeva uniženost strašila za neprijatelje. — Mišljenje o srpskoj vojsci. — U oslobođenoj otadžbini. — Kralj izabran po volji naroda. — Odvažnost Petra A. Karadjordjevića u franc. njemač. ratu. — Regent Aleksandar u najtežem času uz svoju vojsku. — Posjeta regenta Aleksandra u oslobođenim krajevima. Regent Aleksandar obavlja šisano kumstvo u tezačkoj kući. — Pažnja regentova prama bolesnom vojniku. — Počast regentova bolesnom vojvodi Mišiću. — Životopis kralja Petra I. — Životopis regenta Aleksandra. Knjiga stoji 2 dinara po komadu. Knjižarama i preprodavaocima običajeni popust. Narudžbine, izključivo za gotovo, neka se šalju na adresu: Danilo Petranović, prof. žen. Preparandija u Dubrovniku, Gundulićev trg.

»Učna knjiga in berilo laškega jezika« Spisala G. Baroni in A. Segatini. Poslovenil prof. Fr. A. Jerovšek. I. del. Cena 20. Založba Kleinmayr & Bamberg, Str. 147. Ljubljana 1920. — Knjiga je odobrena kot učna knjiga za naše šole in bo dobro služila za začetnike. Učenje italijanskega je za nas praktične vrednosti in bo treba v šoli mladini čim dalje bolj omogočiti pouk.

Ta knjiga bo v tem oziru dober učni pripomoček.

Naši zapiski. Izšla je 3—4 številka te revije z naslednjo vsebino: Dr. Lončar: Kaj in kako?; H. Wendel: Nemčija in Jugoslavija; Abditus: Demokracija ali diktatura?; dr. St. Sagadin: Volilni red za konstituantno; Dr. Dolenc: Preosnova kazenskih sodišč; dr. Rostohar: Psihologija narodnosti; P. Erjavec: Agrarno vprašanje in komunizem; dr. Goršič: O ciljih in metodah slovenskega pravnostva ter dr. Krivic: T. S. Masaryk's socializacija. — Pregled je razdeljen v politiko, socialno politiko, gospodarstvo, literaturo, revije, kulturo in umetnost s prispevki Mihevc, Klinca, dr. Goršiča, Erjavca in Albrehta. — Novo uredništvo (dr. Lončar, Abditus, Erjavec in Šlibar) objavlja, da hoče voditi to potrebno in lepo revijo zopet kot svobodno tribuno za vse naše kulturne delavce brez ozira na njih politično pripadnost. Revija stane letno 40 K; naroča se pri upravi »Naših Zapiskov«, Ljubljana, poštni predal 91. — Revijo najtopleje priporočamo v naročbo.

Listnica uredništva.

A. S. in A. M.: Prejeli! Pride na vrsto v eni prihodnjih številkih. Pozdrav in priporočilo!

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Fran Marolt.

Last in založba UJU. — poverjeništvu Ljubljana.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Ali ste že pristopili kot član (članica) k Tvornici učil?

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodono naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 30. sept. 1920 K 450.928-60.

Hranilne vloge se obrestujejo

po 4 %.

Uračne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 10. do 12. ure popoldne.

Na dopise brez vpisanih znamk za 2 K se ne odgovarja.

Važno! Šolska vodstva Nujno!

nabavijo najcenejše

peresa, svinčnike, radirke, papir in druge šolske potrebščine

pri veletrgovini

LUDOVIK ŠEF

Maribor, Prešernova ulica št. 1.

Tovarniška zaloga papirja in pisalnega orodja.

Specijalna trgovina vseh pisarniških potrebščin

Brzjavni: Papiršef Maribor. Telefon 148.

Zahvala

vsem onim, ki so o priliki prebridke izgube našega ljubega soproga, očeta in brata

Dragotina Kotnika,

nadučitelja v p.,

čutili z nami, in ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, gospodu nadzorniku Lichtenwallnerju, domačemu učitelstvu, pevskega zbora iz Ruš za ganljivi žalostni, osobito pa gospodu Lesjaku za nagrobni govor in vsem tovarišem, prijateljem in znanecem, ki so skrbeli za tako veličasten pogreb.

Selnica, dne 30. septembra 1920.

Žalujoča rodbina Kotnikova.

Učiteljska knjigarna v Ljubljani

priporoča naslednje knjige:

Spisi Mišjakovega Julčka. I.—VI. zv. — A. Rape: Mladini. I.—VI. zv. — E. Gangl: Zbrani spisi. I.—VI. zv. — J. Ribičič: Vsem dobrim. — J. Trost: Moja svet. — F. Palmakovi spisi. I. in II. zv. — Zvezek tu navedenih knjig stane vezan 14 kron, elegantno vezan 16 kron. — J. Bučar: Metuljar. Broširan 14 kron. — P. Flerč: Babica pripoveduje. I. in II. zv. vezan 7 kron. — Jan Baukari: Marko Senjanio, slovenski Robinzon. Broširan 14 kron, vezan 16 kron. — Dr. Mencej: Kratka srbska gramatika in čitanka. Cena K 10-80. — Henrik Podkrajšek: Pomočniška izkušnja za rokodelske obrte. Cena K 14-40.

Ročni zapisnik, obsega koledar, plače stalnega učiteljstva, na klade, službena doba, upokojitve, šolstvo v Sloveniji, kolkovno lestvico, poštni tarif. Cena izvodu za 100 učencev K 12—, za 150 učencev K 14—.

Šolski list. I. stop., 1. štev. pošla, I. stop., 2. štev. 5 kron. — II. " 1. " pošla, II. " 2. " 8 " — III. " 1. " 6 kron, III. " 2. " 14 "

K. Wider: Moje prvo berilo. Sedmi natisk, 12 kron.

Doprni kip v naravni velikosti

blagovestnika Jugoslovanske Matice

SIMONA JENKA

po originalu prof. ALOJZIJA REPIČA

prodaja komad po 100 K

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

Frančiškanska ulica št. 6.

Važno za vsa narodna kulturna društva.